

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno nedelje
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen politični list

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi, po tarifu.

Pisemnim vnosom naj se priloži znak za odgovor.

Račun pri prejetem ček. uradu štev. 18.658.

Ustanovite torej Narodni svet.

Na naš uvodnik »Pojasnilo in odgovor« je odgovoril »Slovenec« v beležki, v kateri med drugim pravi: »Konstatiramo da gre v predmetu naše debate z »Nar. Dnevnikom« zgolj za vprašanje čestne slovenske fronte v svrhu izvojevanja avtonomije za Slovenijo. Mi vsaj smo »Narodni Dnevnik« tako razumeli, da zastopa tudi on to misel. Naj se torej drži tega čisto državno pravnega, oziroma političnega vprašanja, ki ni s katolicizmom v nobeni direktni zvezi. Gre tu za enotno slovensko fronto, nič drugega; ker le na tej fronti je mogoče izvajati Sloveniji položaj, ki jej gre (podčrtali mi, op. ur.) in ki ga pod centralizmom nima in nikoli ne bo imela. Ostanimo torej na tej čisto politični podlagi, ne razpravljajmo o slovenski fronti in pustimo na strani vse momente svetovnega naziranja...« Tako »Slovenec«.

Njegov poziv jemljemo z veseljem na znanje, ker smo bili mi tisti, ki smo od nekdaj trdili, da se slovenska fronta tiče vseh brez ozira na strankarsko ali kakšno drugo opredelitev. Vsaka fronta pa mora biti organizirana, če hoče imeti uspeh. In dosledno temu smo vedno zahtevali, da se ustanovi Narodni svet, ker le v Narodnem svetu bi mogli organizirati ves narod.

Po odgovoru »Slovenca« moremo svojo prvotno zahtevo še bolj konkretizirati. Naj se ustanovi narodni svet onih, ki so za slovensko fronto. Na ta način je onemogočeno, da bi kdo s slovensko fronto špekuliral, čeprav dejansko ne bi bil za njo. Mislimo, da je na podlagi slovenske fronte Narodni svet mogoče takoj ustanoviti, samo če je tu res dobra volja.

Kdo da iniciativo za ustanovitev Narodnega sveta, je pravzaprav vseeno. Morejo storiti to politične stranke ali pa one korporacije, ki so davčnem ali kakem drugem prvovrstnem vprašanju najbolj zainteresirane. Na vsak način pa brez Narodnega sveta ni mogoče postaviti enotne slovenske fronte, temveč tudi v najboljšem slučaju le več, paralelno delujočih front. Da bi bilo to paralelno delovanje res uspešno, pa je potreben tako vsestranski dogovor, ki ne bi bil nič težje ustvarljiv ko Narodni svet. Pri enakem delu pa je večji stvari dati prednost. In Narodni svet je več ko dogovor od slučaja do slučaja.

Kaj bo konkreten cilj Narodnega sveta, more določiti samo Narodni svet sam. Zato se tudi v to poglavje ne spuščamo, dasi mislimo, da je združena samouprava Slovenija, kar je zahteval v svojem govoru dr. Korošec, neprimerno praktičnejša zahteva od avtonomije.

Enako je tudi organizacija in poslovanje Narodnega sveta stvar, ki se tiče samo njegovih ustanoviteljev. Poudarili bi le to, da bo tem uspešnejši Narodni svet, čim bolj bodo prišli v njem do veljave naši kulturni, gospodarski in politični strokovnjaki.

Soglašamo in ponavljamo: ni sedaj čas, da bi se Slovenci cepili zaradi svetovnih nazorov. V tem ciziru mora vladati premirje. Danes je treba rešiti pozicijo Slovenije v državi in pri tem delu morajo sodelovati vsi Slovenci brez izjeme. Izvzeti so — in to morajo biti le oni — ki so bili in so pripravljeni za kost služiti neslovenskim interesom.

Po našem prepričanju pa je ustvarljivo sodelovanje vseh Slovencev le potem Narodnega sveta in zato ponavljamo: Ustanovite narodni svet pristašev slo-

Številne avdiience na dvoru.

SPOR Z VATIKANOM BO PORAVNAN Z IZJAVO NINČIČA V SKUPŠČINI.

Beograd, 19. februarja. Včeraj popoldne se je delalo na tem, da se izravna spor, ki je radi Radičevega govora nastal z Vatikanom, in da se likvidira vprašanje zavoda sv. Jeronima. V tej stvari so se včeraj vrstili poseti pri zunanjem ministru dr. Ninčiču. Popoldne je bil pri njem minister Miša Trifunović, ki je po konferenci z dr. Ninčičem odšel na dvor in bil tam sprejet v avdienci. Dr. Ninčiča je posetil dalje minister za prosveto Štefan Radić, ki je ostal pri njem poldrugo uro. Kakšne odločitve so pale na tej konferenci, ni bilo mogoče izvedeti. Ve se le toliko, da bo dr. Ninčič v soboto na seji narodne skupščine odgovoril na vprašanja, ki so bila stavljena glede odnošajev z Vatikanom. Kakor izgleda, se bo stvar izravnila na ta način, da bo dal dr. Ninčič v narodni skupščini primerna pojasnila.

Po konferenci Štefana Radića z dr. Ninčičem je sledilo nekaj precej važnih avdienc na dvoru. Najprej je bil tam, kakor smo že omenili, minister za vere

Miša Trifunović, in sicer od 4. do 5. Za njim je bil sprejet v avdienci od 5. do 6. ure minister za agrarno reformo Pavle Radić, ki danes odpotuje v Prago. Med tem časom je bil Štefan Radić še pri dr. Ninčiču, nato pa je tudi on odšel ob pol 7. na dvor. Vsi ministri so bili po avdienci prav dobro razpoloženi.

Štefan Radić odpotuje v soboto zvečer v Zagreb.

Na kongres zemljoradniških strank v Prago potujeta skupno z ministrom Pavlom Radićem tudi državna podtajnika v ministrstvu za agrarno reformo dr. Viado Andrić in Bora Milovanović, oba radikala.

Sicer včeraj v političnem življenju ni bilo nobenih posebnih dogodkov. Omeniti bi bilo le še, da je bil od pol 5. do pol 6. v avdienci na dvoru minister za vojsko in mornarico Dušan Trifunović, ki je kralju poročal o tekočih vprašanjih in o potrebah naše vojske in mornarice.

Seja radikalnega kluba.

OSTRI NAPADI NA FINANČNEGA MINISTRA.

Beograd, 19. februarja. Na seji radikalnega kluba so včeraj razpravljali o predlogu proračuna. Seja je potekla precej mirno. Tudi ni bilo mnogo poslancev navzočih. Od ministrov je prisostvoval le namestnik finančnega ministra, Uzunović. — Prvi je na seji govoril poslanec Čirić, ki je kritiziral delo finančnega ministra in trdil, da je finančni minister glavni krivec kaosa, ki vlada v naših financah. Govornik je protestiral proti temu, da se je za zgradbo poštnega poslopja v Sisku dovolil kredit 1 mi-

lijona dinarjev. Zahteval je vsestransko varčevanje v državnem gospodarstvu.

Poslanec Bingulac je govoril proti prometnim tarifam, ki so popolnoma zavrlj naš promet. Zahteval, da se tarifa zniža, ker vozijo vlaki sedaj že prazni.

Poslanec Gnjatić je zahteval, da se ukine trošarina na žganje in da se popravi pot v Bosni. Za ta popravila potoj naj se sprejme v proračun vsota 20 milijonov dinarjev.

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja se bo vršila najbrž danes popoldne.

omenjali imeni Papanastasia in Kondilis, je bilo potrebno, da se ta dva odstranita. Dvomim sicer, da bi bile te vesti resnične. Toda če se izkaže, da sta Papanastasio in Kondilis kaj kriva in da sta res nameravala rušiti red in delati težave vladi, bosta primerno kaznovana. Končno je Pangalos zatrdil, da ni nobene nevarnosti za javni red. (Pozabil pa je dostaviti, da je veliko nevarnosti za njegovo diktature. Op. uredn.)

VSTAJE V GRŠKI MORNARICI SE NI.

Beograd, 19. febr. Trde, da bodo osebe, ki so bile v Atenih aretirane, spravili na kak otok. Vesti o vstaji pri mornarici se dementirajo. Predsednik vlade Pangalos odpotuje jutri v Solun, da prisostvuje polaganju prvega kamna pri delu za kanalizacijo. Na poti ga bo spremljala cela pomorska divizija.

ZBOROVANJE INDUSTRIALCEV.

Beograd, 19. februarja. Včeraj je centrala industrijskih korporacij končala svoje delo. Na včerajšnji seji so se razpravljala popolnoma interna vprašanja centrale. Sprejet je bil proračun za prihodnje leto. Sklenjeno je bilo, da se centrala sestane vsako leto trikrat, in sicer v februarju, aprilu in septembru. Na ta način mislijo, da se bo delo na zborovanjih dekoncentriralo in se bodo posamezna vprašanja lahko podrobno pretresala. — Na včerajšnji seji so bile končno stilizirane resolucije. Vršilo se je včeraj tudi posvetovanje producentov usnja in producentov tanina. Ta konferenca se bo danes nadaljevala.

Seja skupščine.

Beograd, 19. febr. Po Grolu je govoril zemljoradnik Čeda Kokanović. Govoril je o nujni potrebi revizije begluške uredbe, na kar je pristal že pred tremi meseci tudi minister Pavle Radić.

Posl. Grga Andjelinović je govoril o potrebi rešitve agrarnega vprašanja v Dalmaciji. Opozarjal je na siromaštvo tamšnjega prebivalstva.

Radićev Ivan Banković je predlagal nato prost prehod na dnevni red.

Zaključno besedo je imel Pavle Radić. Povdarjal je, da on sploh ni mogel deliti zemlje, ker je bila že vsa razdeljena, ko je prevzel ministristvo. Zmotno mnenje je, da je pri nas zemlje preveč. Dobrovoljcem bodo darovane vse zakonite pravice, ne more se pa trpeti zlorab.

Skupščina je nato sprejela Bankovićeve predlog in seja, za katero ni bilo nobenega zanimanja, je bila zaključena.

Veliko zanimanja pa vlada za današnjo sejo, na kateri bo govoril Svetozar Pribičević.

RUMUNSKÉ VOLITVE.

Bukarešta, 19. febr. Včeraj je prišlo v Bukarešto do velikih škandalov, ker je velika množica prebivalstva prišla na magistrat in tam zahtevala legitimacije za glasovanje pri občinskih volitvah. Masa je s tako silo navalila, da je en del množice prodrl do mestnega načelnika. Načelnik je bil pri navalu resno ranjen. Pozvano je bilo telefonično orožništvo, da napravi red. Policiji se je skupno z orožništvom posrečilo priti do načelnika in ga osvoboditi. Aretiranih je bilo večje število oseb. Med njimi je tudi zemljoradniški poslanec Madjur.

AMERIŠKI SENAT PROTI ITALIJI.

Washington, 19. februarja. »Vossische Zeitung« ima iz Newyorka vesti, da je ameriški senat postavil z dnevnega reda za prihodnje zasedanje razpravo o ratifikaciji dogovora med Ameriko in Italijo glede ureditve vojnih dolgov. Glede na to je ta ratifikacija za nedoločen čas odložena. V ameriških krogih sodijo, da je ta gesta ameriškega senata naperjena proti agresivnosti Mussolinija, ki jo je pokazal v svojih zadnjih govorih.

INTERPELACIJA AVSTR. SOC. DEMOKRATOV VSLED BETHLENOVIH ODKRITIJ.

Dunaj, 19. februarja. Na včerajšnji seji avstrijskega parlamenta so socialni demokrati vložili nujno interpelacijo na zveznega kancelarja, v kateri opozarjajo, da je grof Bethlen pri zaslišanju pred anketno komisijo izjavil, da so se tudi nekateri višji funkcionarji v Avstriji bavili s falzificiranjem denarja. Interpelanti so zahtevali, da se glede tega določi anketa. Dr. Ramek je odgovoril, da je avstrijski poslanik v Budimpešti posetil grofa Bethlena in od njega zahteval pojasnila o njegovih izjavah. Bethlen pa da ni odgovoril, da so se anketne komisije popolnoma tajne in da zato o njih ne sme dati nobenih informacij. Umik g. Bethlena je za njegovo moralo značilen.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA NAJBO PO MNENJU MOSKVE V KOPENHAGENU.

London, 19. februarja. Po brzojavnih vesteh iz Moskve, je sovjetska vlada sklenila predlagati, da se pripravljajna konferenca za razorožitev sestane v Kopenhagenu.

